

Brukets förskola **Trygghetsplan**

Läsår: 2016-2017

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Maria Gagnert förskolechef, Majda Sadikovic förskollärare, Heléne Andersson barnskötare, Marianne Silfversten specialpedagog.

Vår vision

Örebro kommuns Trygghetsvision "Alla barn och ungdomar i Örebro kommun har rätt till en trygg miljö i förskolor och skolor. Ingen ska bli utsatt, kränkt eller mobbad. Detta är ett ansvar för varje vuxen, liksom för alla barn och ungdomar" (Kommunstyrelsen, 2002) Brukets förskolans trygghetsvision: Vår förskola genomsyras av respekt för människors olikheter. Vår förskola är trygg för våra barn och fri från diskriminering och annan kränkande behandling. Brukets förskolans vision: Förskolan -mötesplatsen för lärande och glädje Värdeord: demokrati, lärande, trygghet och glädje

Planen gäller från

2016-11-01

Planen gäller till

2017-11-01

Läsår

Barnens delaktighet

Det är barnens rättighet att vara delaktiga i trygghetsarbetet. Barnen ges möjlighet att uttrycka sina tankar kring trygghet på förskolan i dagliga situationer samt genom barnintervjuer. Barnens delaktighet anpassas efter barnens ålder och mognad.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare involveras genom att känna till trygghetsplanen via föräldramöte, utvecklingssamtal och webbplattformen Unikum. Det sker även via föräldraenkäten i vilken trygghetsfrågor tas upp. Dessutom diskuteras trygghetsfrågor i det dagliga mötet och trygghetsplanen finns tillgänglig för vårdnadshavare att läsa.

Personalens delaktighet

Trygghetsgruppen och förskolechefen har arbetat med att upprätta trygghetsplanen. All personal i verksamheten har ett ansvar att följa upp planen samt motverka diskriminering och kränkande behandling. All personal i verksamheten är delaktiga i utvärderingen .

Förankring av planen

Trygghetsplanen förankras genom föräldramötet, temaarbeten och arbetsplatsträffar samt i det dagliga arbetet. Trygghetsplanen läggs ut på webbplattformen Unikum för vårdnadshavare att ta del av.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Trygghetsplanen har utvärderats hösten 2016 i samband med kartläggning av trygghetsarbete i det systematiska kvalitetsarbetet "Från nuläge till nyläge" samt på gemensam studiedag 31/10-16. All personal har varit delaktiga i utvärderingen. Vårdnadshavare har varit delaktiga genom en enkät för vårdnadshavare och i utvecklingssamtal och barnen har varit delaktiga genom samtal.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Alla pedagoger, förskolechef, vårdnadshavare och barn.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Majoriteten av alla barn känner sig nöjda och trygga att komma till förskolan. Majoriteten av föräldrarna känner sig trygga att lämna sina barn till förskolan. Det har varit viktigt att vara nära barnen för att skapa trygghet. Att möta upp det enskilda barnet och vårdnadshavare har gett fortsatt gott resultat. Utifrån fjolårets plan ser vi att vi behöver ha ett fortsatt arbete med att uppmärksamma andra kulturer och religioner. För att möta de förändringar som skett i familjernas uppbyggnad på senare tid väljer vi att använda oss av ordet vårdnadshavare istället för mamma/pappa/föräldrar i text.

Småbarnsavdelningarna har provat att använda barnintervjuer men pedagogerna kom fram till att frågorna var för svåra att förstå. Däremot kommer de blivande 3-åringarna att få genomföra barnintervjuer.

Efter reflektionen i arbetslagen har vi kommit fram till att vi inför nästa års revidering av trygghetsplanen ska inkludera alla diskrimineringsgrunder.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-10-01

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Utvärderingen sker med hjälp av barnintervjuer, föräldraenkäten, samt på arbetsplatsträffar/studiedagar.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Maria Gagnert, förskolechef

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling och motverka kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet och Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Inga barn vid vår förskola ska känna sig utsatta för kränkande behandling. På vår förskola ska alla barn oavsett etnisk tillhörighet eller pojke/flicka ha samma rättigheter och möjligheter. På vår förskola ska alla barn ha lika möjligheter att delta i förskolans verksamhet, oavsett funktionshinder. Arbetet utvärderas på en arbetsplatsträff en gång per termin.

Insats

Personal är nära barnen och uppmärksammar om kränkande behandling uppstår och hjälper barnen att de också själva hittar lösningar i olika situationer. Alla barn inkluderas utifrån sina egna förutsättningar oavsett funktionsnedsättning, kön eller etnisk tillhörighet. Vi samtalar om fester och traditioner som är knutna till olika kulturer. Vi köper in en mångreligiös almanacka till varje arbetslag.

Ansvarig

Alla pedagoger.

Datum när det ska vara klart

2017 10 01

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Genom att personalen är delaktiga, närvarande och observanta under barnens vistelsetid i verksamheten. Genom att trygghets- och trivselsfrågor tas upp vid utvecklingssamtalen en gång/termin. Genom observationer i både inne- och utemiljön samt relationer och förhållningssätt vuxen-barn. Vi genomför även föräldraenkäter en gång per termin för att kartlägga trivsel och trygghetsfrågor.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet och Funktionsnedsättning

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Genom föräldraenkäter/utvecklingssamtal. Genom samtal med barnen. I det dagliga arbetet.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Genom observationer. I det dagliga arbetet, när situationer dyker upp. I trygghetskartläggningen i samband med arbetet "från nuläge till nyläge" - systematiskt kvalitetsarbete.

Resultat och analys

Vi på förskolan för diskussioner med barnen om olikheter - likheter. Vid planering av förskolans verksamhet ska barnens förutsättningar beaktas. Vi har anpassat miljön på förskolan så att alla barn kan delta. Barnen är medvetna och stolta om sitt ursprung, pratar om flaggor, hur det ser ut i landet familjen kommer ifrån, modersmålet som talas i hemmet. Förskolan erbjuder tolk vid behov. Pedagoger är med och vägleder barnen, att sätta ord på sina känslor och ge barnen verktyg för att hantera olika situationer. Skulle dock en kränkning ske har vi en handlingsplan att följa. Arbetet med social och emotionell träning ingår i all verksamhet på förskolan. Den dagliga "hallkontakten" med vårdnadshavare har bidragit till att skapa trygghet och förståelse. När barn från flera avdelningar är tillsammans är det viktigt att pedagogerna tar ett gemensamt ansvar för samtliga barn.

Förebyggande åtgärder

Namn

Förebyggande åtgärder

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet och Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Skapa trygga miljöer, inne och ute. Nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår förskola.

Åtgärd

Pedagogerna är utspridda över gården vid utevistelse. Vi arbetar i mindre grupper under dagen. Vi har skapat rum i rummen för att ge barnen möjligheter till lek och aktiviteter i smågrupper. Pedagogerna är nära barnen och uppmärksammar om kränkande behandling uppstår. All personal har diskuterat dessa punkter på en arbetsplatsträff i förebyggande syfte.

Motivera åtgärd

I förebyggande syfte har vi pedagoger kommit överens om att sprida ut oss (både ute och inne) för att finnas nära barnen. Vi valde att arbeta i mindre grupper för att kunna se, höra och lyssna in barnen. Vi har både stora och små utrymmen som barnen själva väljer vilka de vill leka i.

Ansvarig

Alla pedagoger ansvarar avdelningsvis.

Datum när det ska vara klart

2017 10 01

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personal håller god uppsikt över alla platser där barnen leker inne och ute.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Maria Gagnert, förskolechef 019-212692 Trygghetsgruppen Majda Sadikovic Hajen, 019 212665 och Heléne Andersson Månen, 019 212573, Marianne Silfversten, specialpedagog, 019 213916 Barn och föräldrar har möjlighet att vända sig även till andra pedagoger som de har förtroende för.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Det är det utsatta barnet eller dess vårdnadshavare som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande. När personal får kännedom om eller uppmärksammar att ett barn blir kränkt, trakasserat av ett annat barn agerar personalen. Ansvarig personal har samtal snarast möjligt med berörda parter om vad som har hänt och hur vi kommer att agera vidare.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

När personal misstänks ha kränkt, trakasserat, diskriminerat barn ska huvudman alltid ansvara för utredningen. Personal informerar vårdnadshavare när de får kännedom om att ett barn har blivit utsatt för kränkande behandling. Förskolan samordnar vem som ska samtala med vem av de inblandade. Personal i förskolan/förskolechef/huvudman sammanfattar händelsen. Åtgärder utformas av personal i förskolan/förskolechef/huvudman. Personal/specialpedagog/förskolechef/huvudman informerar berörda vårdnadshavare.

Rutiner för uppföljning

Återkoppling sker med berörda kontinuerligt. Personal/specialpedagog/förskolechef ansvarar för uppföljningen.

Rutiner för dokumentation

Alla samtal dokumenteras i tjänsteanteckningar och förvaras i barnens akt hos specialpedagog. Personal/specialpedagog/förskolechef ansvarar för dokumentationen.

Ansvarsförhållande

Personal/specialpedagog/förskolechef/huvudman har ansvar för det åtgärdande arbetet.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande "Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima". Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: "Det får vara någon måtta med tramset." Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i "riktiga kläder" eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger "Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?" [trakasserier]
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]

- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom "Snubbelfot". Personal har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en "äcklig" storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]
- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjeträd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit "den andra tantens" namn. [diskriminering]

Alder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]